

Velkommen til kommunedirektørens presentasjon av budsjett 2024 og økonomiplan 2024 - 2027

Presentasjon av budsjett 2024 og økonomiplan 2024 - 2027

- Innledning
 - Utfordringsbildet med rammebetingelser, demografi, befolkningsutvikling og økonomiske forutsetninger
 - KOSTRA
 - Hovedretningene i budsjett og økonomiplan
 - Nøkkeltall driftsbudsjett, investeringsbudsjett og måltall for kommunens økonomiske bærekraft etatene og fellesområdene
 - Satsninger og tiltak
-
- *Budsjettdokumentet ferdigstilles senest onsdag 1. november*
 - *Mulig med avklarende spørsmål knyttet til presentasjonen etterpå*
 - *Presentasjonen vil bli lagt ut på [Steinkjer.kommune.no](https://www.steinkjer.kommune.no) etter presentasjonen*
 - *Gruppelederne vil få tilgang til spørsmål- og svartjeneste i Framsikt*
 - *Avklarende spørsmål fra media håndteres via epost*

Steinkjer

- en framoverlent kommune

Viktigst av alt – det skal være godt å bo og leve i Steinkjer kommune!

Betydelige satsninger de senere år

- Mange nybygde skoler, barnehager og helsebygg for kommunens primærtjenester
- Flere tunge satsninger eksempelvis InnoCamp, O2, Helse- og beredskapshuset og Fylkets hus (kjøp av dagens eiendom) for å bygge administrasjonsbyen
- Satsning på kultur og idrett med gode møteplasser for barn, unge og eldre som øker attraktivitet og bolyst
- Satsningene har vært planlagt og tydelig forankret i samfunnsplanene
- Sikre at vi har en by, kommune og region som er attraktiv

Kommunen har investert for fremtiden gjennom flere år!

Steinkjer kommune er ansvarlig og det er godt å leve her!

- De aller fleste lever gode liv i kommunen
- Vi har gode tilbud innen barnehage og skole
- Vi har tatt ansvar for snart 400 krigsflyktninger fra Ukraina og har en befolkning med nærmere 10% som er arbeidsinnvandrere eller flyktninger
- En trygg og god omsorgstjeneste for de som trenger det mest
- Vi har levende bygder og en by i god utvikling (næring, handel, offentlig, bosetting)
- Administrasjonsbyen styrkes
- Vi er et sterkt handelssentrum i regionen med mangfold og mange trekkplastre
- Spennende nærings- og industrisatsninger
- En av Norges største landbrukskommuner
- Fasiliteter i landstoppen innen idrett og kultur
- Vi er en viktig del av en større region

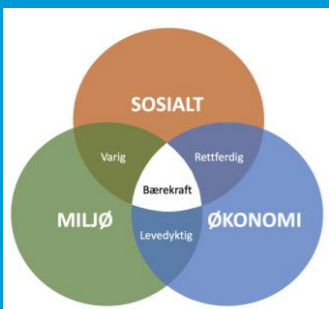
Steinkjer kulturhus

– attraktivitetsbygging, folkehelse og stolthet

26.10.2023

Foto Ingrid Solum-Lystad

Kommuneplanens samfunnsdel – gode strategier er viktig

Samskapende

Innbyggere, organisasjoner og næringsliv i Steinkjer vil bidra mer til de kommunale oppgavene. Men da må ansatte og folkevalgte i kommunen slippe dem til i likeverdige partnerskap. De beste løsningene skaper vi sammen.

Kompetent

Over 90% av innbyggerne mener at Steinkjer er en god kommune å vokse opp og bo i. Et økende utenforskap og en prognosert redusert aldersbæreevne utfordrer bærekraften. Et viktig fokusområde i planperioden vil være å legge til rette for at innbyggerne tilegner seg etterspurt kompetanse.

Grønn

Steinkjersamfunnet skal være miljøvennlig og bekjempe klimaendringer. Gjennom satsing på bio- og sirkulærøkonomi vil vi bidra til miljøvennlige løsninger og grønn næringsutvikling.

Møteplass

Trygge og inkluderende møteplasser er limet i lokalmiljøene. De fremmer liv og aktivitet og er attraktive for lokalbefolkningen, besøkende og næringslivet. Møteplassen i hverdagslivet kan være arbeidsplassen, butikken, det lokale fritidstilbudet og digitale plattformer.

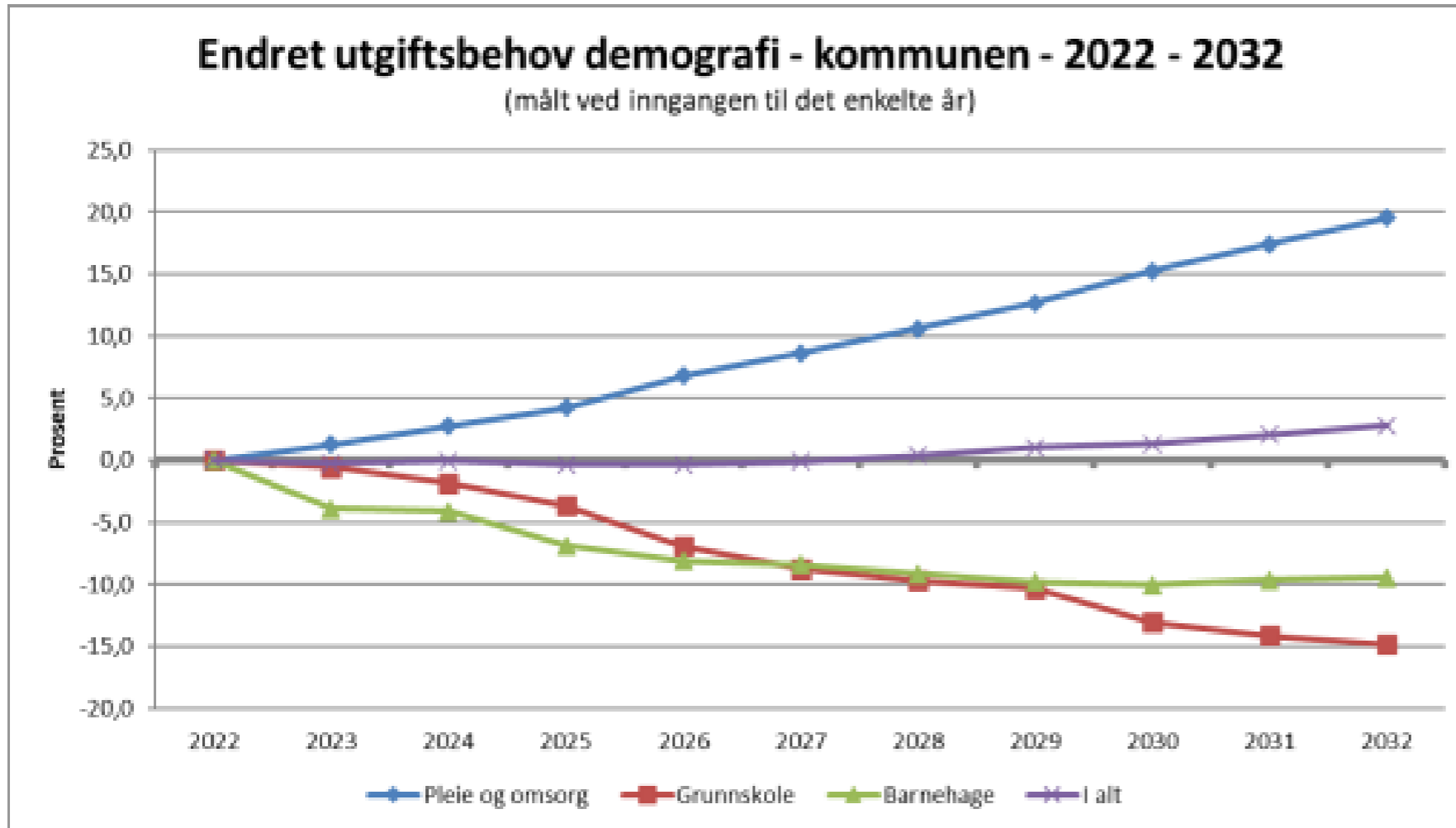
Sentrale planprosesser i 2024

- Kommunepanens arealdel
- Kommunepanens sentrumsdel
- Kommunepanens samfunnsdel skal gjennom en revisjon
- Handlingsplan inkluderingsstrategien
- Temaplan næring skal operasjonaliseres
- Vekst i vest skal operasjonaliseres
- Boligsosial handlingsplan

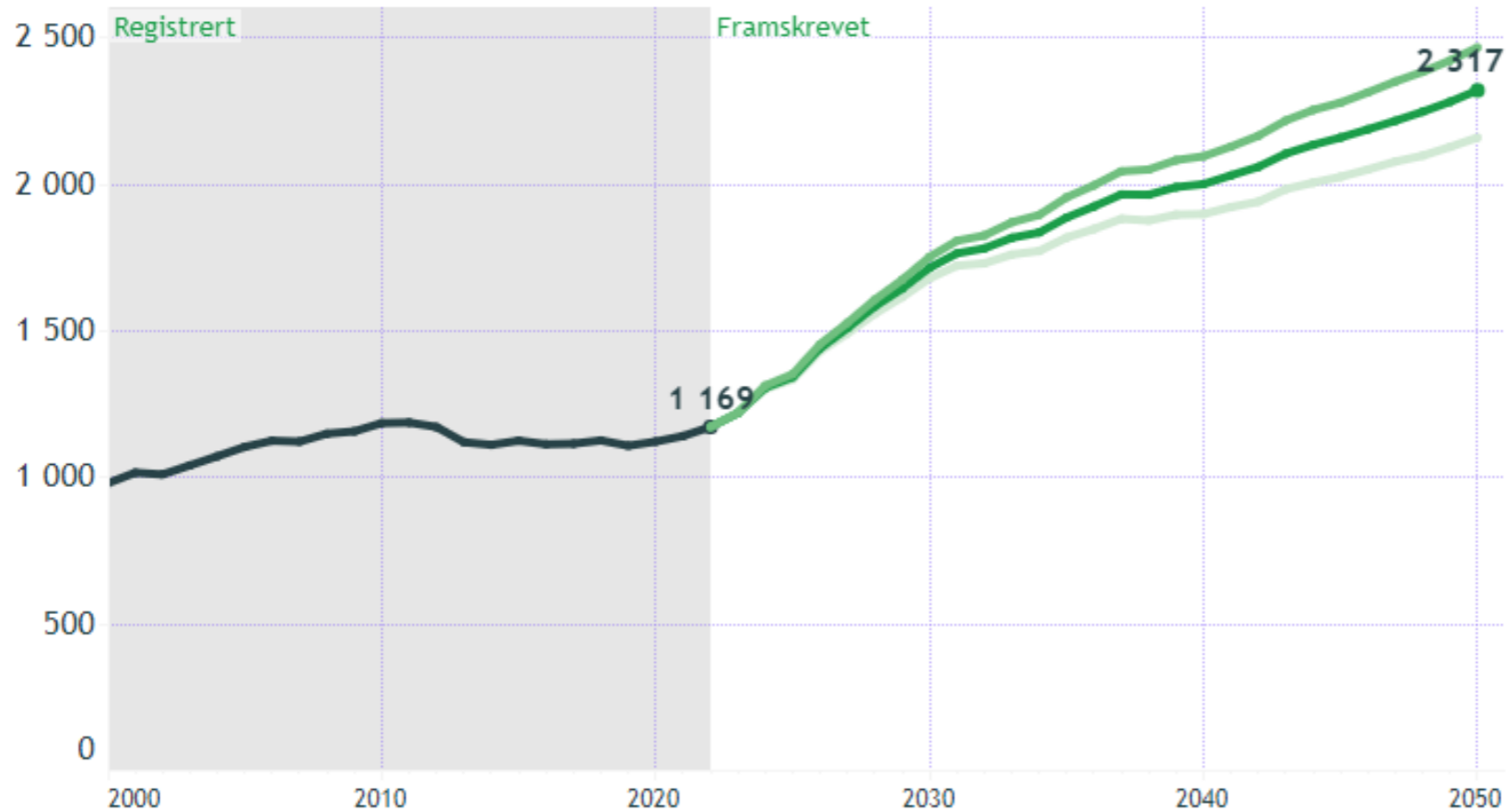

Utfordringsbildet, demografi og befolkningsutvikling

Endringer i kommunens utgiftsbehov sett i lys av demografisk utvikling

Befolkningsutvikling 80 – 89 år

Fargeforklaring forutsetninger

■ Høy nasjonal vekst (HHMH)

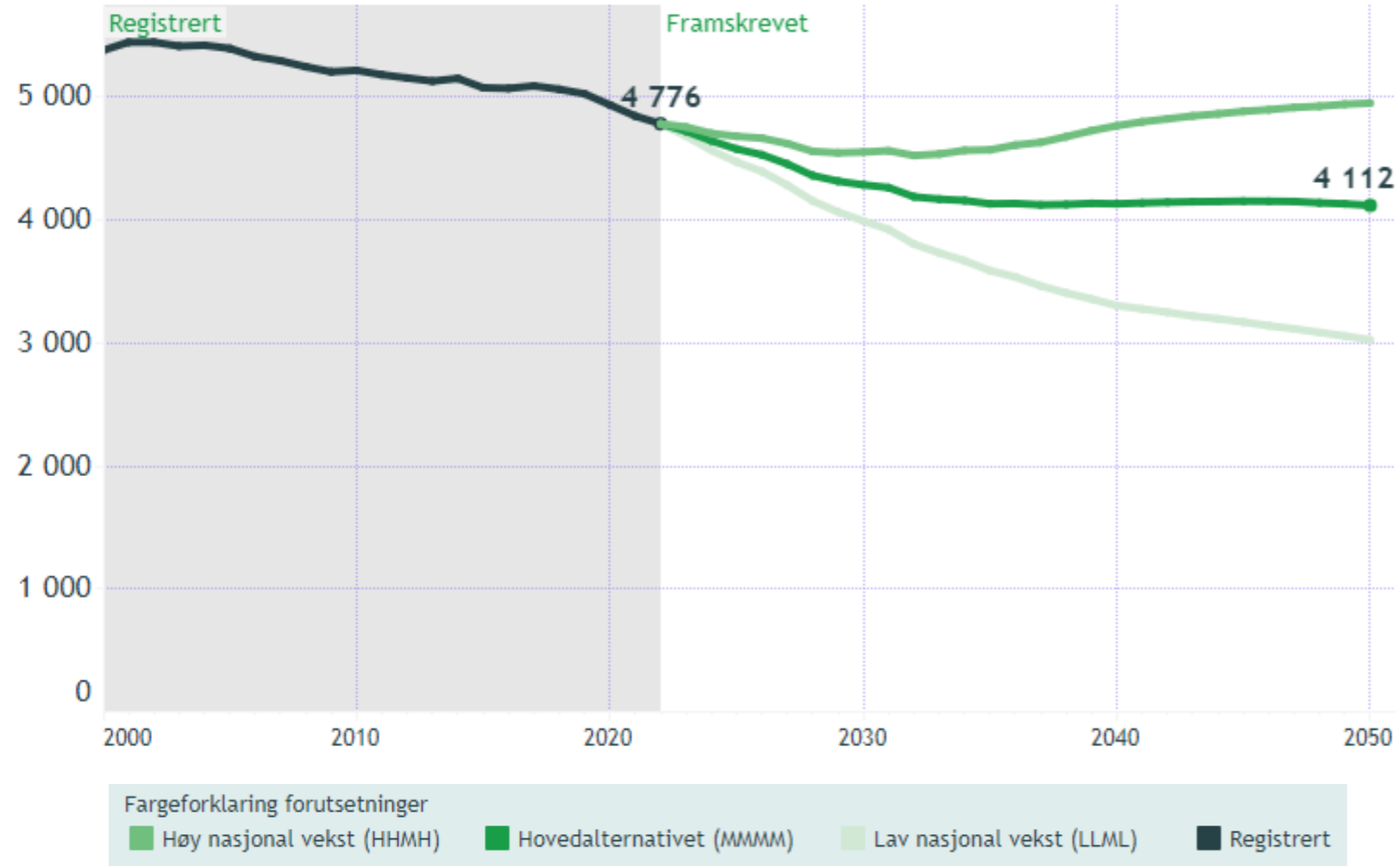
■ Hovedalternativet (MMMM)

■ Lav nasjonal vekst (LLML)

■ Registrert

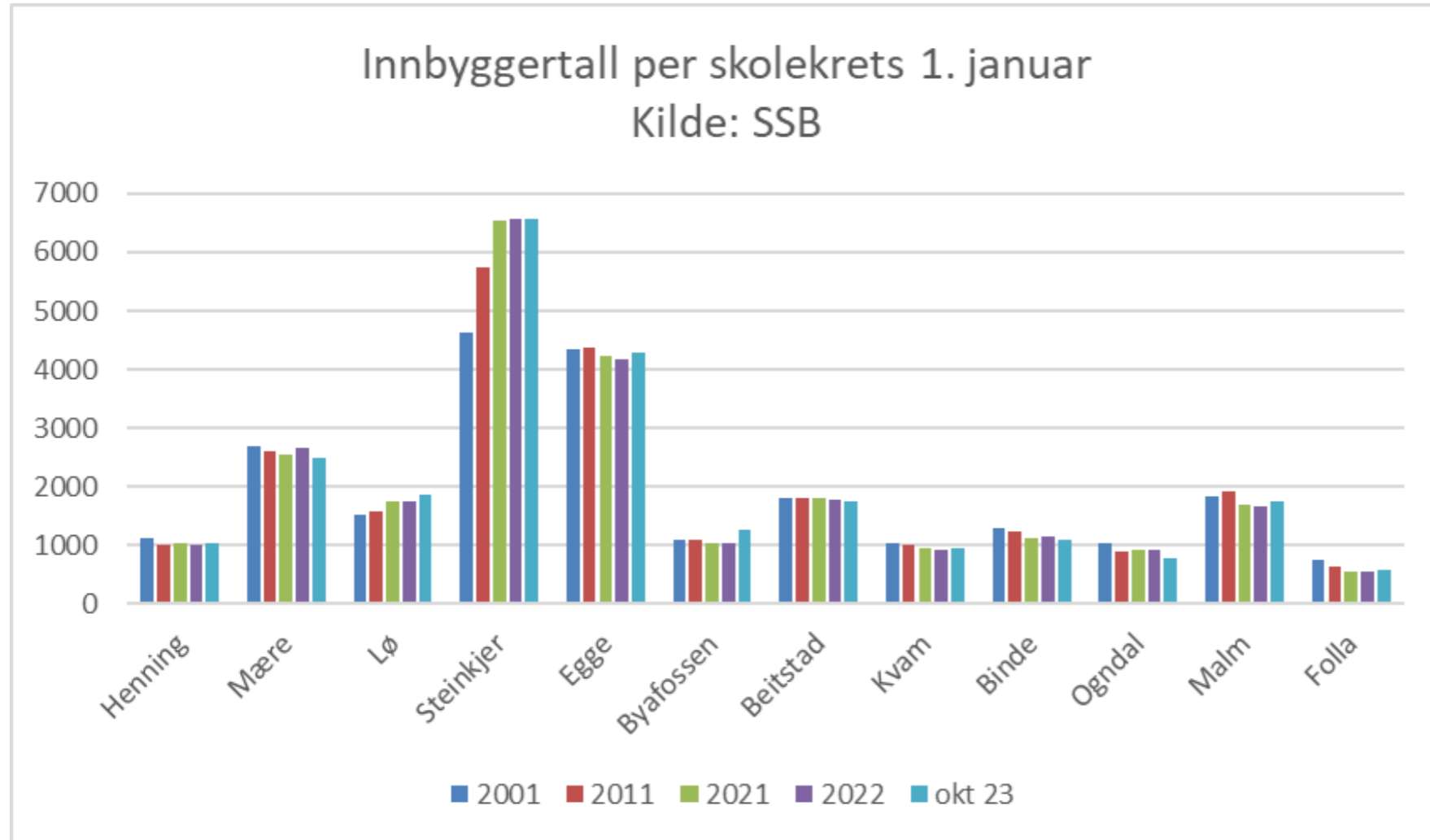
Kilde: SSB – 24. oktober 2023

Befolkningsutvikling 0 – 17 år

Kilde: SSB – 24. oktober 2023

Innbyggertall i Steinkjer- per skolekrets

Innbyggertall i Steinkjer- utvikling per skolekrets 2001- okt 2023

Lø
+23 %

Beitstad
- 2 %

Egge
- 2 %

Ogndal
- 26 %

Steinkjer
+42 %

Henning
- 6 %

Kvam
- 8 %

Malm
- 5 %

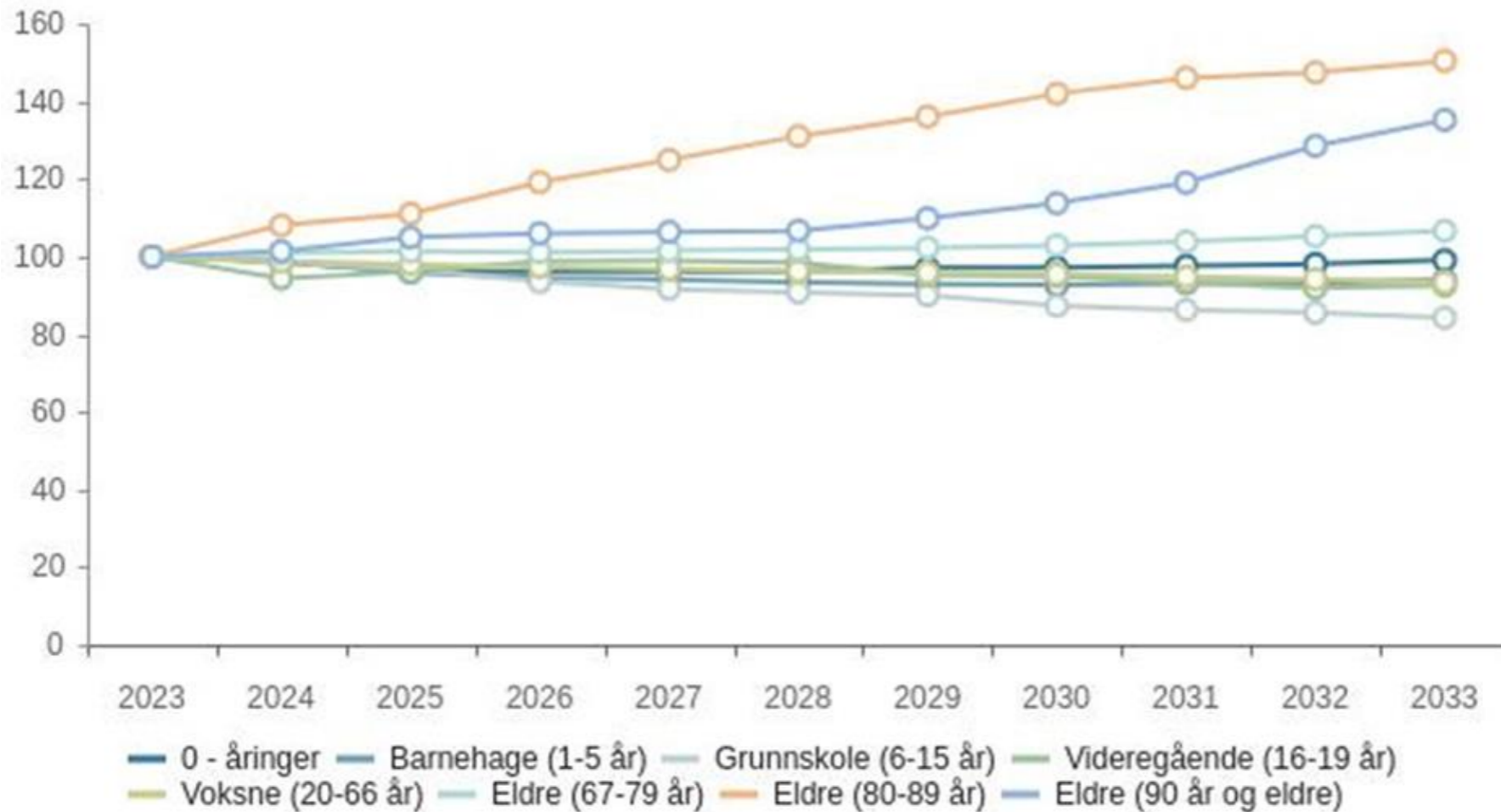
Byafossen
+ 14 %

Mære
- 7 %

Binde
- 16 %

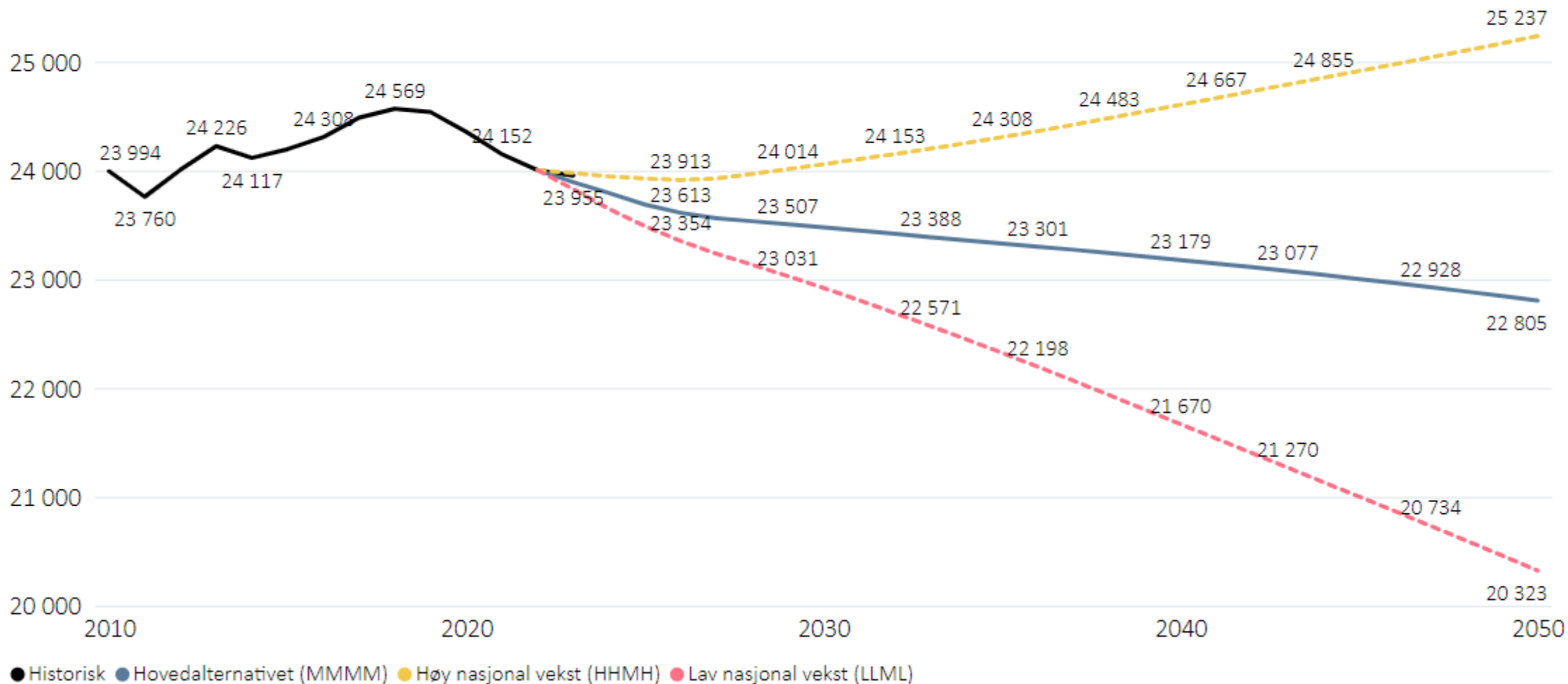
Folla
- 25 %

Prognosert befolkningsendring 2023 - 2033

Prognosert befolkningsutvikling frem mot 2050

Utvikling av befolkningen i Steinkjer, historiske tall og prognoser fra SSB

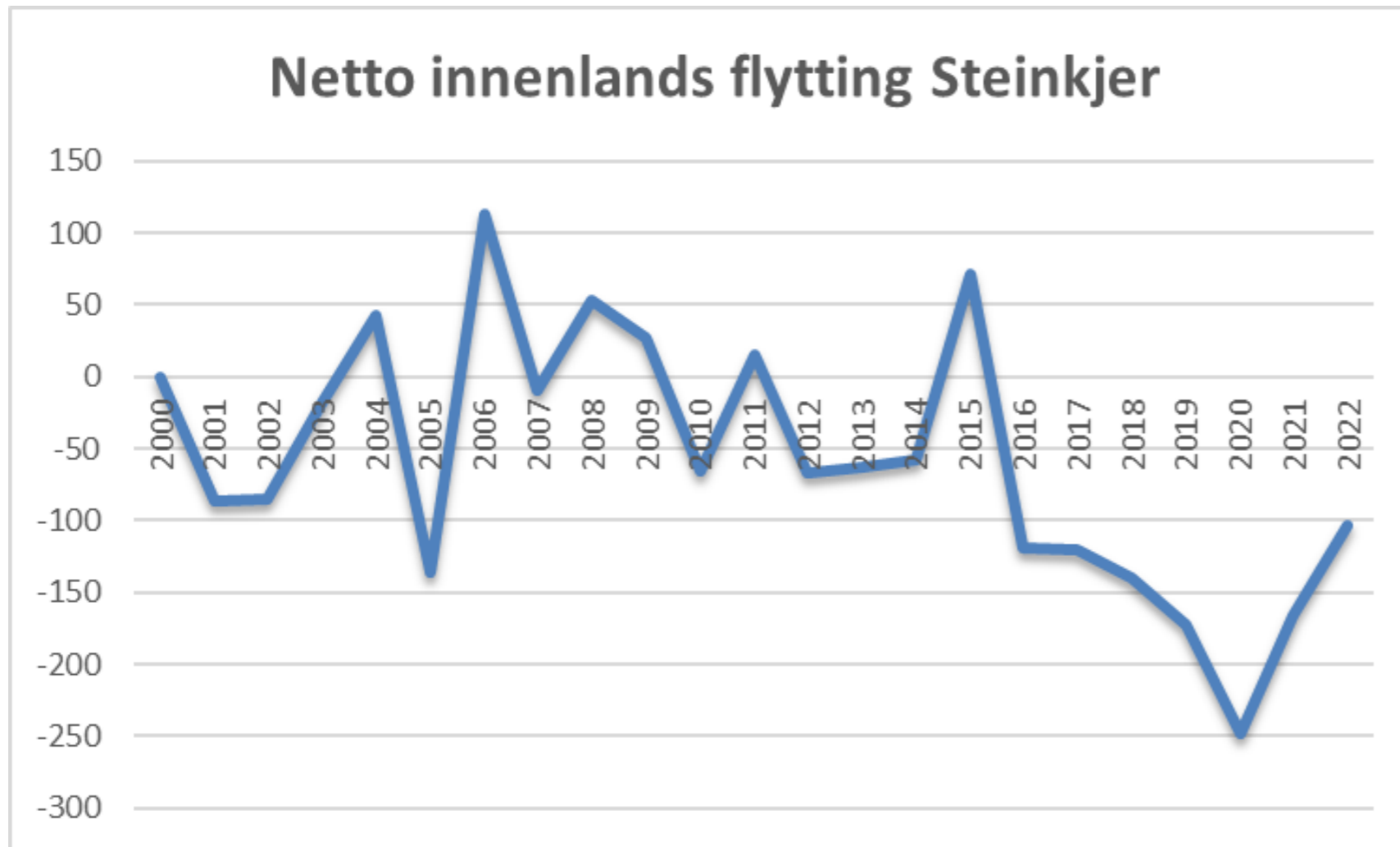

NOU 2020:12

I tillegg til fødselsunderskudd har det vært omfattende utflytting fra distriktskommunene til sentrale strøk. Denne utflyttingen er sterkere enn hva som kan forklares av arbeidsplassutviklingen. Det må trolig skje en endring i unges bostedspreferanser for å unngå fortsatt utflytting og befolkningsnedgang.

Utvalget peker på at hvis vi vil endre unges bostedspreferanser, må vi forstå hvorfor de handler som de gjør. Dette krever grunnleggende kunnskap om deres verdier, holdninger, interesser og motiver. En rekke forhold kan påvirke individuelle valg av bosted. Det kan for eksempel være tilgang på jobb for seg selv og partneren, fritidstilbud, tilgang på skole og barnehage, boligmarked, kulturtilbud og holdninger i lokalsamfunnet som sådan. Dersom slike forhold i distriktene har blitt forringet over tid gjennom politiske valg, kan det også ha bidratt til å endre de unges bostedspreferanser i favør av sentrale strøk.

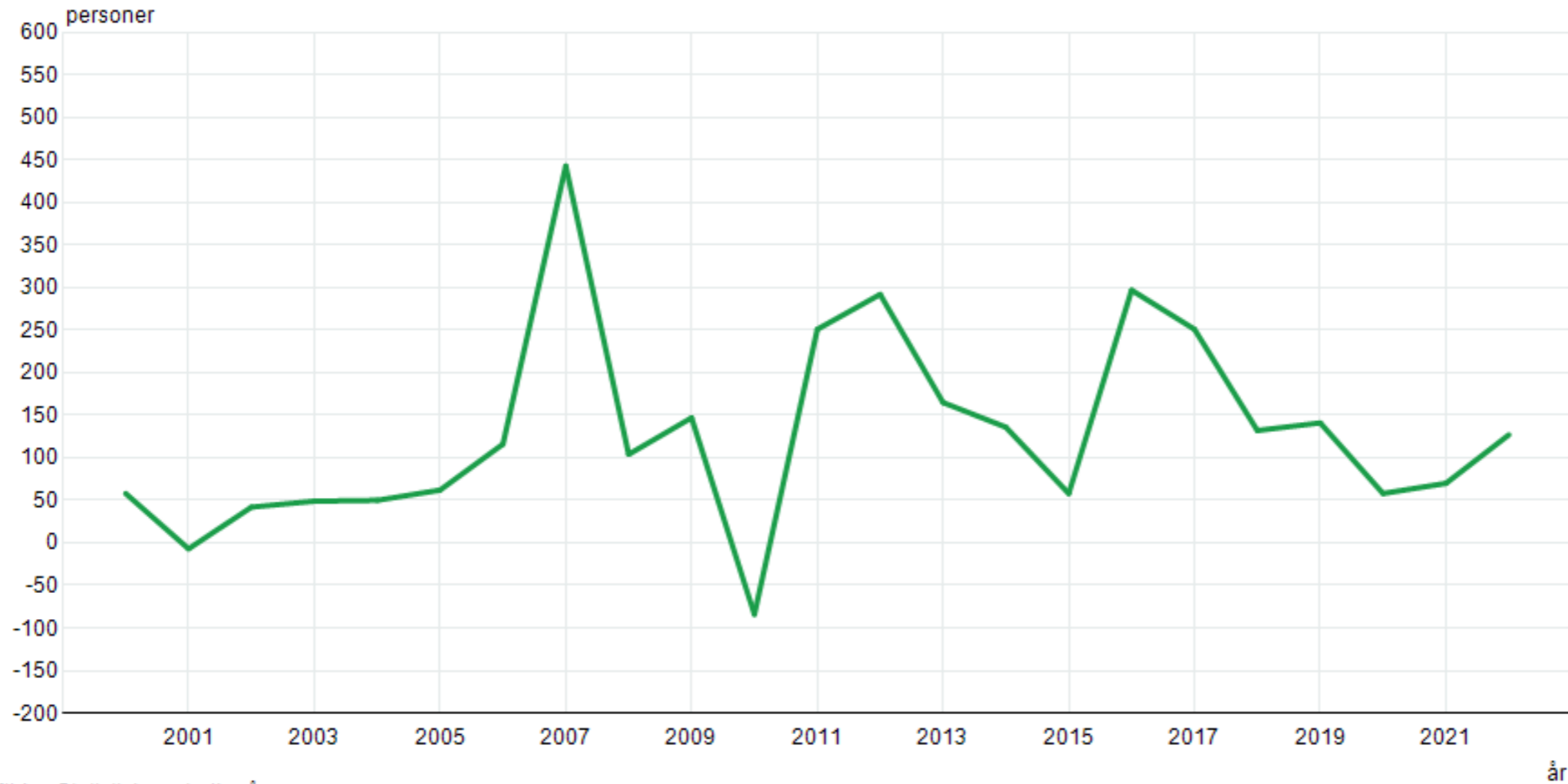
Netto flytting til Steinkjer

- Negativ flytting (flere flytter ut enn inn) de fleste årene.

Netto innvandring til Steinkjer

05426: Flyttinger, etter år. Nettoinnvandring, Steinkjer.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

26.10.2023

SSB om flyktninger fra Ukraina

Framtiden vil vise hvor mange av dem som blir værende og hvor mange som på sikt ønsker å bo mer urbant.

Denne utflyttingen har allerede begynt, da flere av kommunene med flest innvandringer i 2022 også hadde stor innenlands utflytting i 2022. I mange tilfeller er dette flyktninger som har flyttet ut av asylmottak.

Justisministeren om flyktninger fra Ukraina og retur

I Norge har vi hatt en sterk solidaritet med ukrainerne, og den skal vi også bygge videre på. Regjeringens mål er at ukrainerne får et godt opphold mens de er her, og samtidig så er det viktig å minne om regjeringens politikk om at oppholdet i Norge er midlertidig, og at ukrainere skal vende tilbake til Ukraina når situasjonen tilsier det.

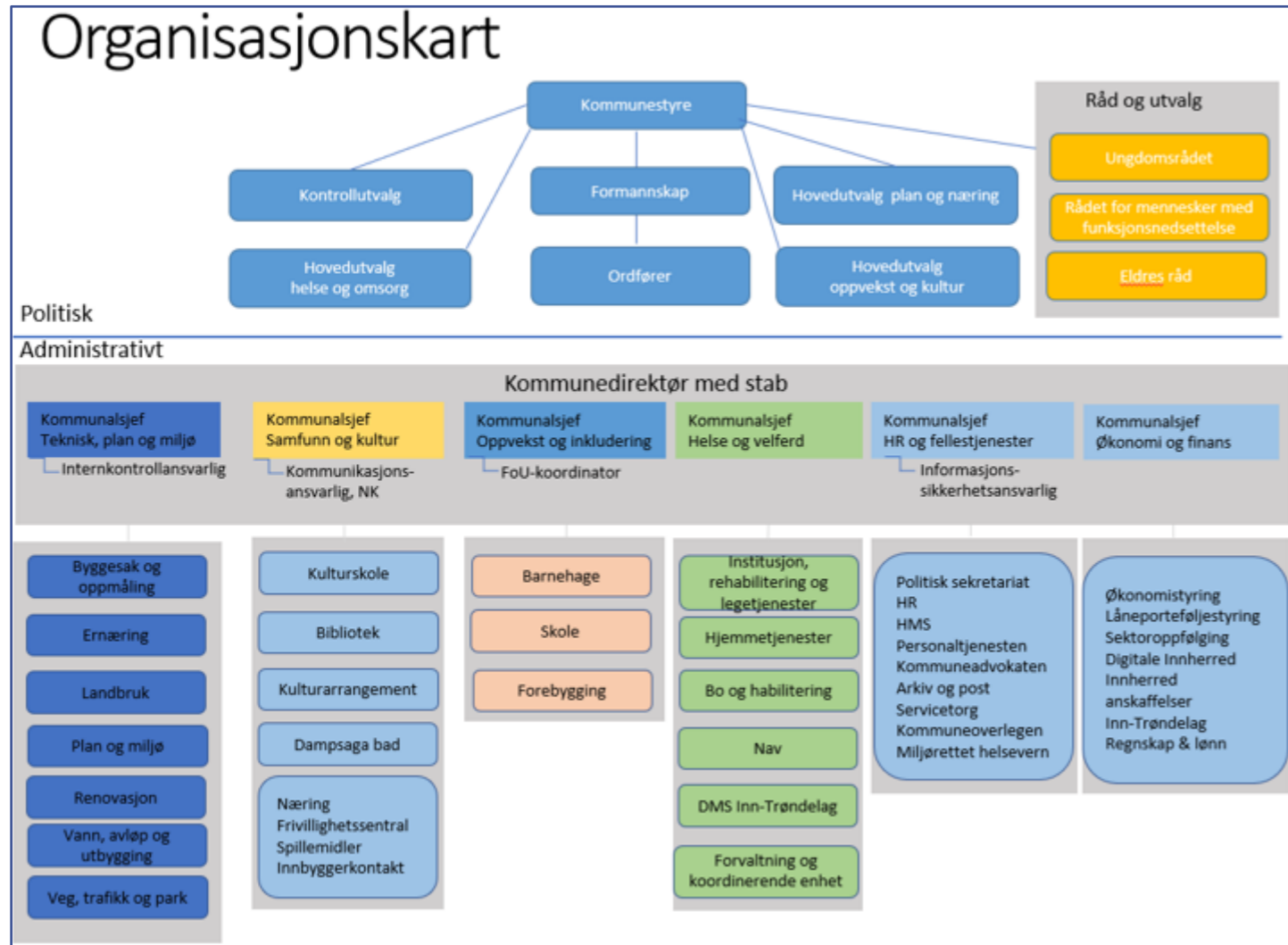
Justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl, 24.10.2023

KOSTRA

(Kommune - stat - rapportering)

Steinkjer kommune sammenligner sine nøkkeltall med andre kommuner av lik størrelse, dvs KOSTRA-gruppe 9 som har innbyggertall mellom 20 000 og 30 000

En effektiv organisasjon med tilmålt administrativ kapasitet

- 42 selskaper: datterselskaper, KF og interkommunale samarbeid som skal følges opp både administrativt og politisk
- Om lag 1 700 ansatte fordelt på 1 300 årsverk
- En ganske stram organisering med 72 ledere i dag som reduseres ytterligere fremover
- Stort lederspenn i mange enheter og de fleste ledere er svært operative
- I 2023 har eksempelvis HR og fellestjenester gjennomført 330 tilsettingssaker, håndtert 1385 innsynssaker i hovedsak fra media og antall saker behandlet er 1290
- Under administrative kostnader ligger både politisk styring, kontroll og revisjon, administrasjon, forvaltningsutgifter eiendom, administrasjonslokaler, diverse fellesutgifter og interkommunale samarbeid

Sammenligning KOSTRA med andre kommuner

- Vi har selv pekt på et stort omstillingsbehov på 100 millioner kroner og sammenligner oss fortløpende med andre kommuner i samme kostragruppe
- Viktig å bruke nettotall i stedet for bruttotall
- Ved bruk av bruttotall er ikke tilhørende inntekter til utgiftene med, eksempelvis sykepenger fra NAV, brukerbetaling, inntekter fra andre kommuner der tjenesten leveres i samarbeid mellom flere kommuner, eksempelvis barnevernstjenesten
- Det vises ofte til at Steinkjer har høye administrasjonskostnader sammenlignet spesielt med Stjørdal, men sammenligner vi med netto driftsutgifter som utgangspunkt så er ikke forskjellen så stor
- I tillegg så kan det være elementer og ulike måter å føre i KOSTRA som bidrar til å gjøre forskjellene større enn de reelt sett er
- Dersom vi for eksempel sammenligner direkte lønnskostnader som utgifter innenfor administrasjon, så er det ikke stor forskjell
- Steinkjer har ca det samme antall ledere som Stjørdal eksempelvis
- I kommunesamarbeidene i Inn-Trøndelag er det en kostnadsfordeling med en relativt lav grunnfordeling, og stor andel fordelt etter innbyggertall. Dette gjør at Steinkjer bærer en stor andel av kostnadene uavhengig av hvem som er vertskommune.
- I andre regioner så har man en høyere andel felleskostnad/grunnfordeling som deles likt mellom kommunene, noe som bidrar til at større kommuner kommer bedre ut økonomisk.

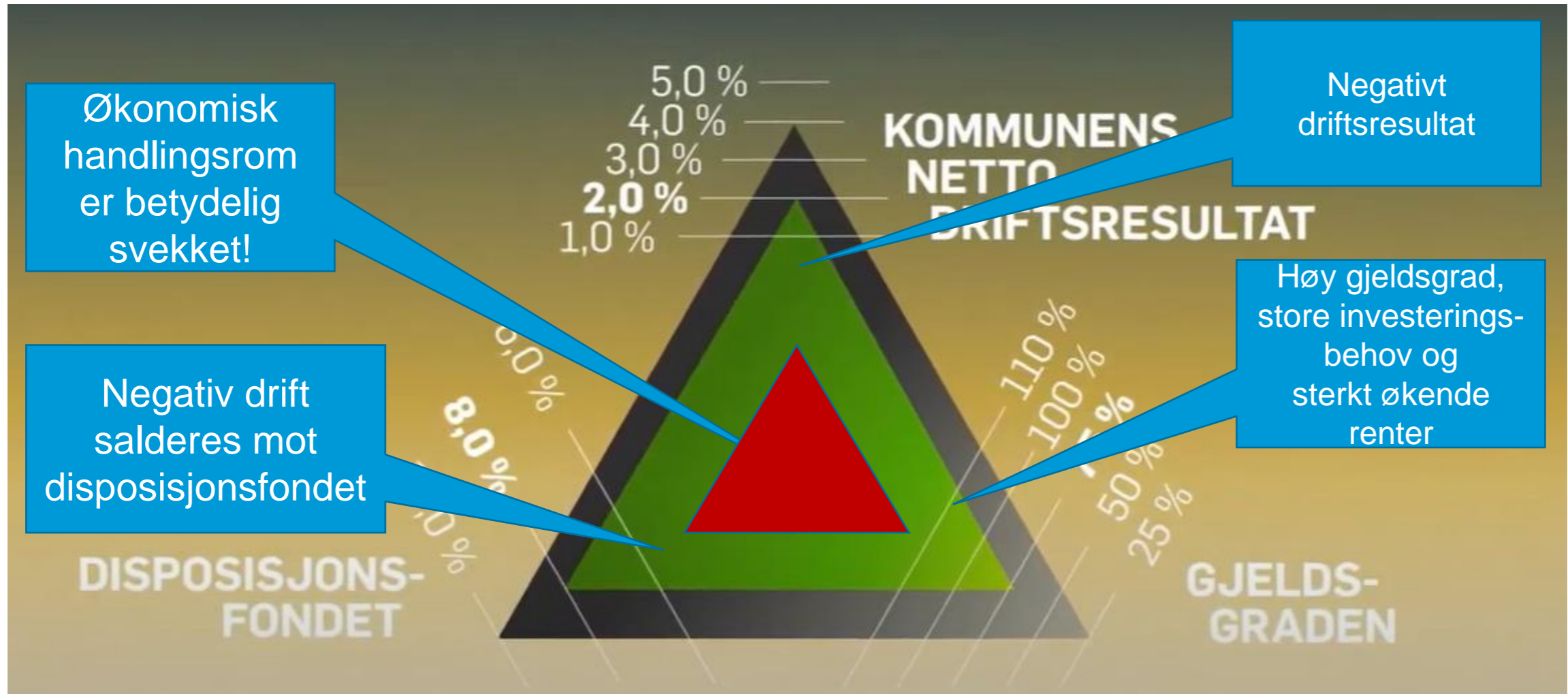
Sammenligning KOSTRA med andre kommuner (forts)

- Når det gjelder skoledrift så er kostnaden per innbygger forholdsvis lav dersom man sammenligner med kommuner i samme KOSTRA-gruppe. Ser vi derimot på kostnad per elev så er den høy, noe som har en direkte sammenheng med at vi ikke får utnyttet lærerkapasiteten i skolene godt nok på grunn av lave elevtall på de mindre skolene og at vi har flere mindre skoler
- Når det gjelder pleie og omsorg så er nettoutgifter pr bruker av tjenestene lavere enn kommuner i samme KOSTRA - gruppe
- Vi har en høyere kostnad på hjemmetjenester enn sammenlignbare kommuner og bruker mindre på institusjon. Dette er helt i tråd med planlagt utvikling
- Når det gjelder barnevern så ligger vi svært høyt. Samtidig er det store behov for tjenester og vi har gjennomgående flere saker enn sammenlignbare kommuner, men er vi i gang med et omstillings- og utviklingsarbeid innen dette området
- Eksemplene ovenfor viser at tallene er mere nyanserte og differansene lavere enn det en kan få inntrykk av

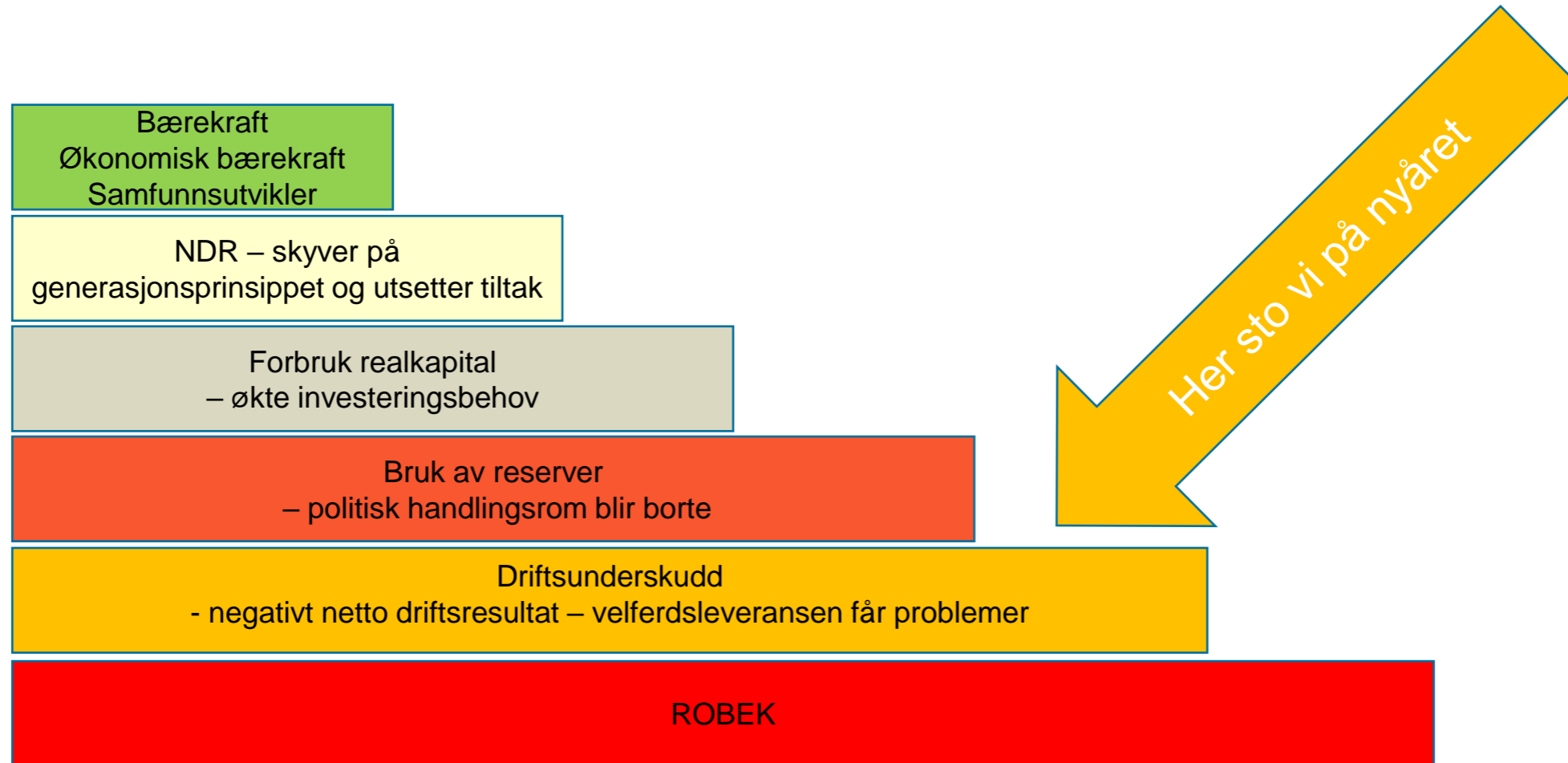
Årsaker til den pressede økonomiske situasjonen

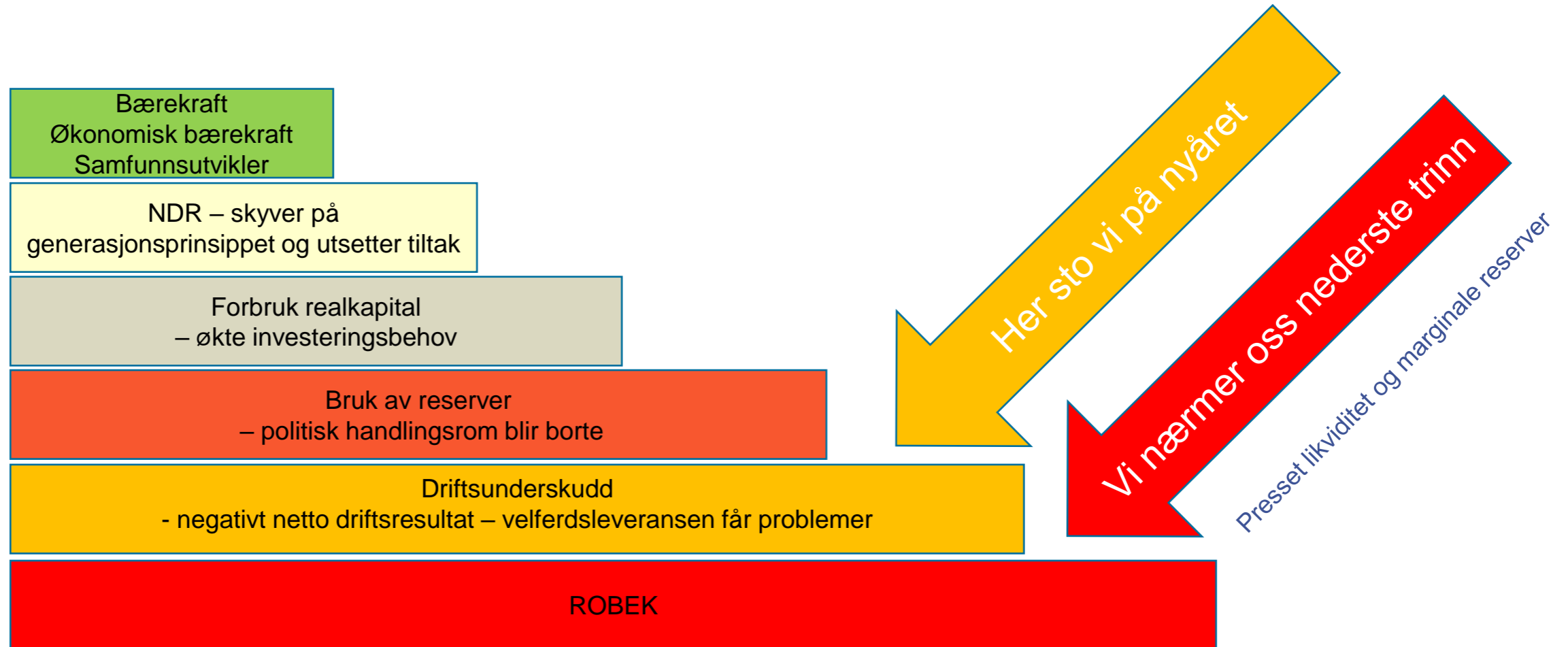
Kommunens økonomiske bærekraft (KØB) svekkes dramatisk!

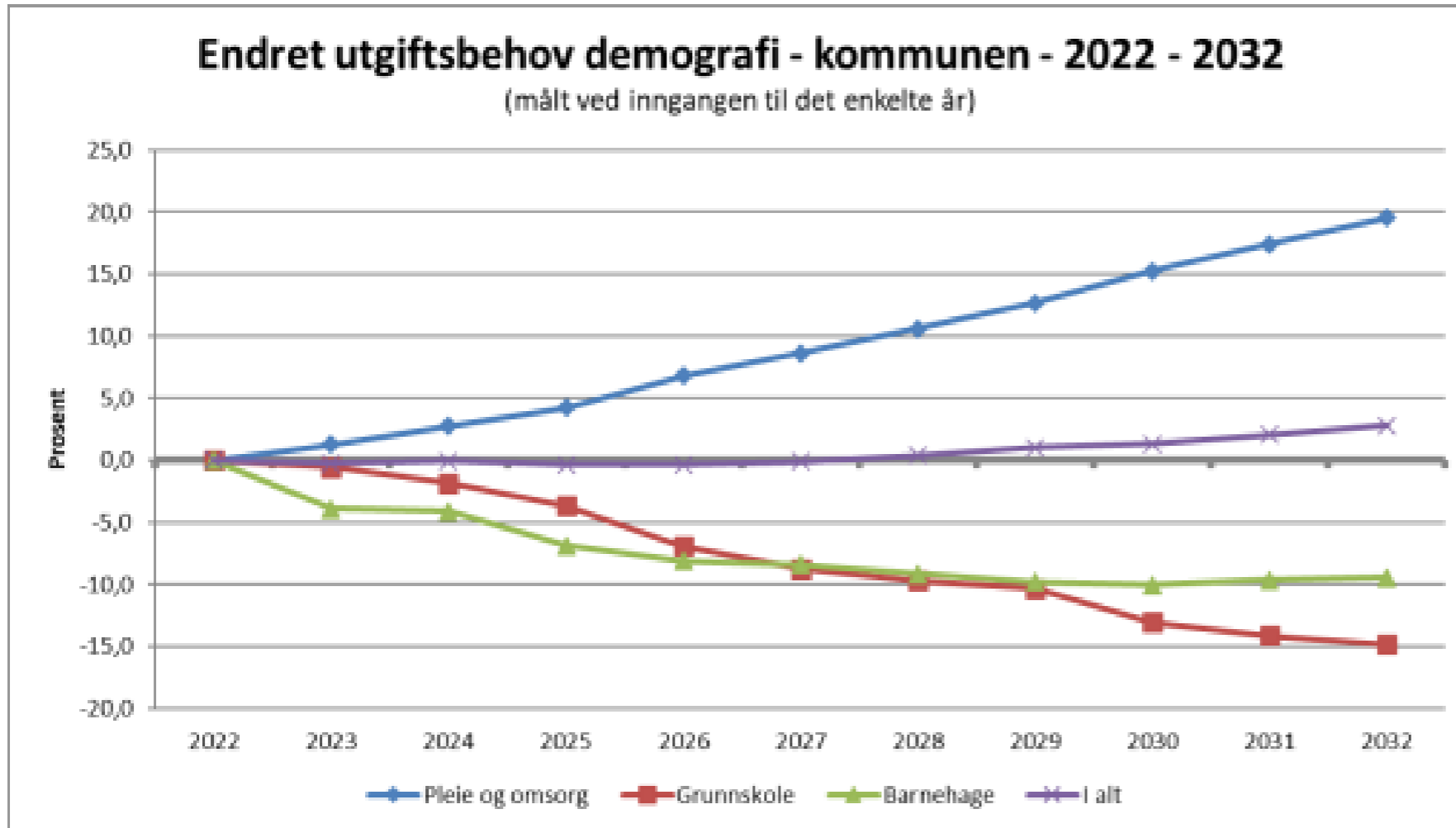
Den økonomiske situasjonen er gradvis forverret

En presset økonomisk situasjon – vi må komme oss opp i trappa!

Den største utfordringen vi står i som kommune er behovet for sektorvridning av budsjettmidler

I dag finansierer helse- og omsorgssektoren overkapasitet innen oppvekstområdet

Samtidig er det behov for flere sykehjemsplasser

Uten sektorvridning vil denne demografi-økonomiske spagaten øke år for år

Selv om det er foreslått sektrovridning av administrasjonen flere ganger driver vi i hovedsak som om den demografiske utviklingen ikke skjer

Økonomisk situasjon har blitt meget krevende gjennom året

Prognose for samlet negativt netto avvik i 2023 er 34 mill kroner

- I tillegg bruker vi 43,7 mill kroner av disposisjonsfondet etter budsjettjusteringer (pluss 50,2 mill i EK-tilskudd / bruk av bundet fond)
- **Negativ underliggende drift på nærmere 100 millioner kroner**
- Steinkjerbygg KF kan i tillegg få et betydelig underskudd på grunn av rentesituasjonen

De største avvikene: tilpasset undervisning i skolen, barnevern, institusjonsplasser barnevern, overliggere sykehus, vikarinnleie leger, økt sosialhjelp og variabel lønn. Det meste blir med oss videre inn i nytt år.

I 2024 kommer i tillegg betydelig økte renteutgifter

Kommunen har allerede temporære likviditetsutfordringer og disposisjonsfondet vil kunne tappes betydelig

Premieavvik pensjon og etatsvise forbedringer kan bedre endelig resultat, men underliggende drift er for høy

Hvorfor er vi i den situasjonen vi er?

- Driftsnivået er for høyt og vi har i tillegg vært nødt til å øke driften på enkeltområder på grunn av økning i lovpålagte tjenestebehov
- Mange flere som trenger tjenester utover det universelle
- Store endringer i innbyggertall og demografi uten at driften, tjenesteleveranse og struktur tilpasses
- Høyt investeringsnivå de senere år gir større utfordringer når rentene stiger
- Man lytter for sent til administrasjonen og vedtak fattes for sent eller ikke

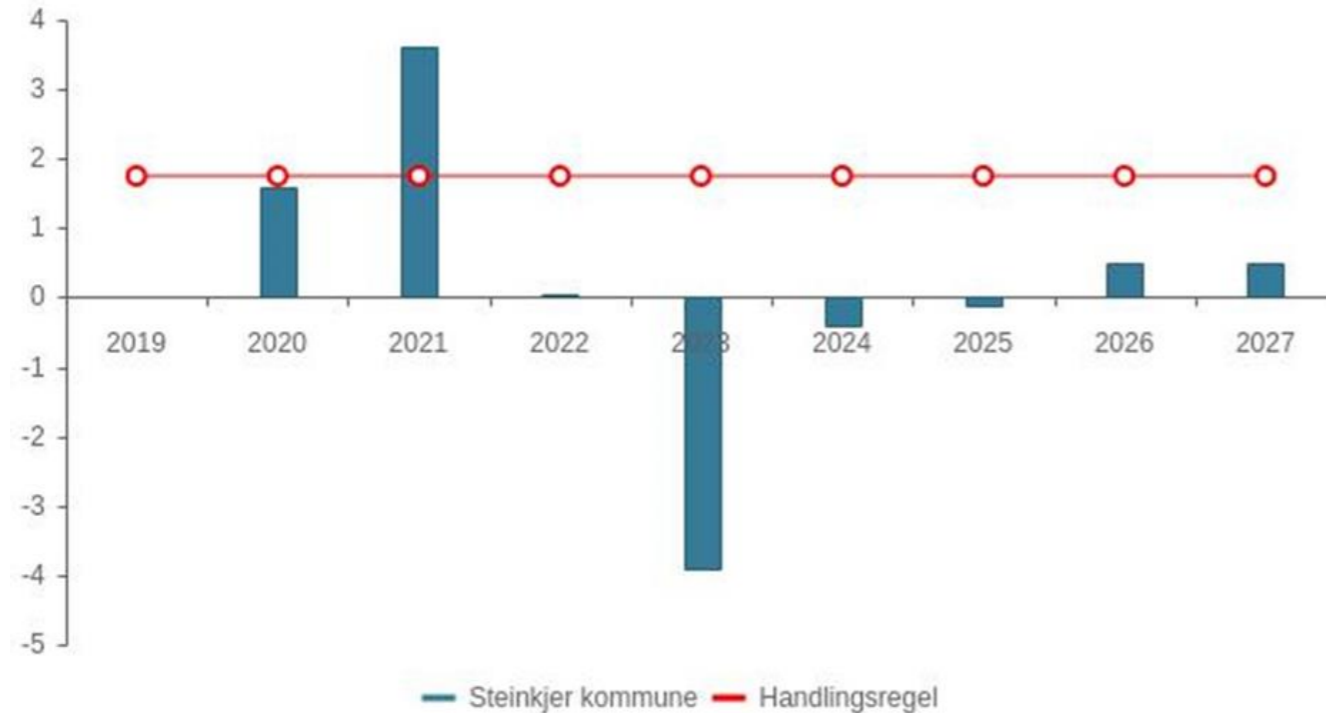
Hovedretningene i budsjett og økonomiplanen

Hovedtall

- Driftsbudsjett 2024: **2,4 mrd**
- Investeringer i økonomiplanperioden: **456 mill** eks startlån
- Avdrag på lån i perioden: **246 mill** eks startlån
- Utlån startlån i perioden: **275 mill**
- Investeringer i Steinkjerbygg KF kommer i tillegg

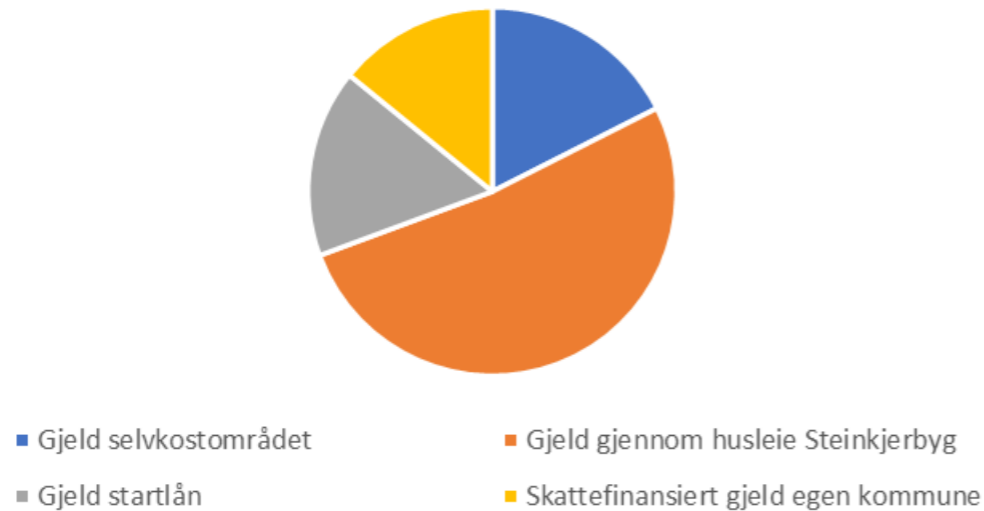
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

- Kommunens finansielle måltall satt etter statens anbefaling lik 1,75 %
- Årene 2020 – 2022 er regnskapsmessige tall. De øvrige er prognose og budsjettall.

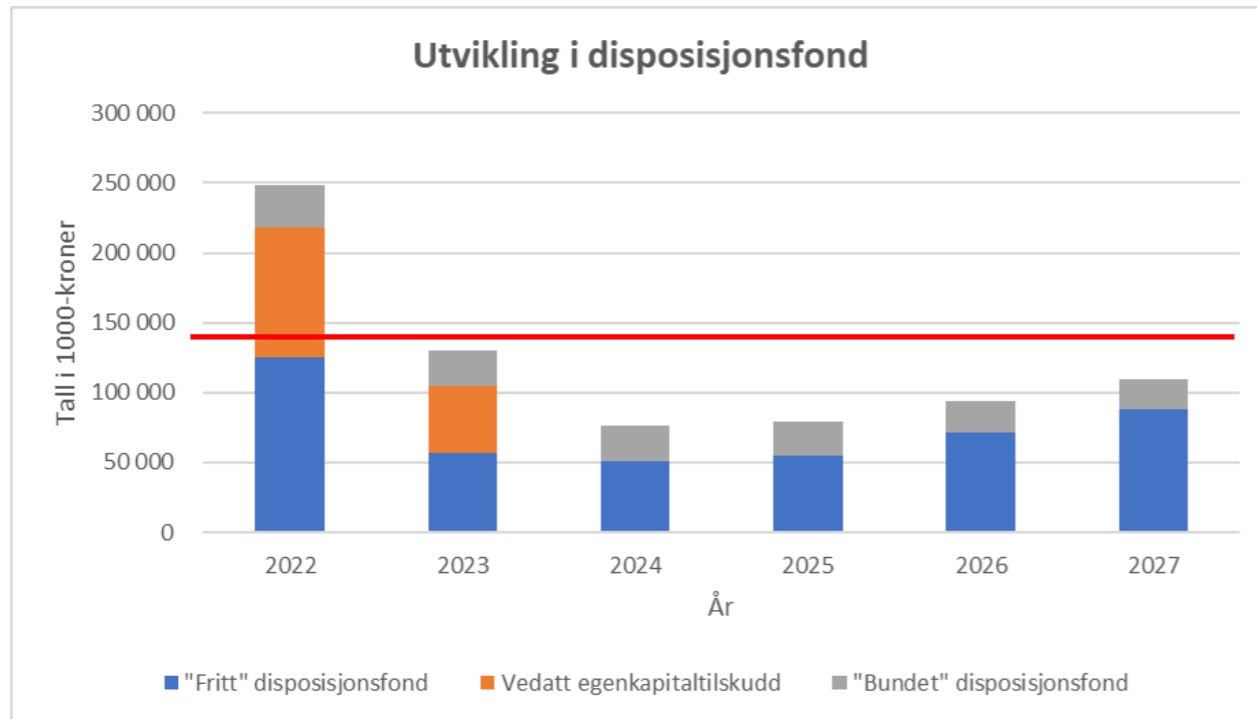
Låneportefølje

Sammensetning av kommunens "gjeld" 2024

- I 2024 vil Steinkjer kommune ha en samlet låneportefølje lik 4 098 mill kroner inkl lån som kommunen betjener gjennom husleie til Steinkjerbygg KF
- 66 % (2 701 mill kroner) betjenes av den skattefinansierte delen av budsjettet, noe som er en liten reduksjon sammenlignet med 2023.

Utvikling av disposisjonsfond 2022 - 2027

- De enkelte søylene viser disposisjonsfond ved utgangen av året
- I 2023 er det lagt til grunn et negativt resultat som må dekkes av disposisjonsfond lik 25 mill kroner
- Den røde linjen viser kommunens måltall lik 6 % av brutto driftsutgifter

Eiendomsskatt

- I forslag til budsjett 2024 foreslås eiendomsskatten opprettholdt lik de satser som ligger til grunn i kommunestyrets vedtak i økonomiplan 2023 - 2026
 - Boliger og fritidseiendommer holdes på samme promille som i 2023
 - Bunnfradrag innføres ikke
 - Næringseiendommer – økes i tråd med kommunestyrets vedtak i økonomiplan 2023 – 2026, dvs en økning til 6 promille i 2024
 - Total merinntekt lik 11 mill kroner sammenlignet med budsjett 2023
- Fra 2025 er det innarbeidet en gradvis reduksjon av eiendomsskattesatsene for boliger og fritidseiendommer

	2024
Byggesaker	6,0 %
Oppmåling	6,0 %
Private reguleringsplaner	10,0 %
Vann	22,0 %
Avløp	22,0 %
Renovasjon	2,0 %
Tømming kloakk	5,0 %
Parkeringsgebyr	10,0 %
Sentralkjøkken	3,0 %
Kommunale barnehager	-33,3 %
Kommunal SFO	3,9 %
Kulturskole	2,0 %

Kommunale gebyrer

- Satsene er nominelle endringer i forhold til 2023
- Betydelig økning innenfor VAR bl.a. pga renteøkningen
- Barnehage – statens makssatser fra 01.08.24
- Anslått vekst deflator 2024 er 4,3 %
- Detaljerte betalingssetser inngår i budsjettforemlegget og vedtas ved politisk behandling i desember

Hovedtrekk i budsjett og økonomiplan

- Lite handlingsrom for nye satsninger
- Kun delvis kompensasjon for lønns- og prisvekst ut i etatene (over 10 mill)
- Betydelig reduksjon i årsverk
- Både Helse- og velferdsetaten og oppvekst- og inkluderingsetaten går fra 3 til 2 sektorer
- Forsering av omstilling innen helse- og omsorg, nedlegging av HDO
- Reduksjon i lærerstillinger pga lavere elevtall
- Steinkjerbygg får reduserte rammer på 4,3% (ca 3 mill) som kommer i tillegg til innsparinger i gjeldende økonomiplan
- Vakante stillinger holdes vakante i 2024 eller ansettelses avlyses for varig effekt

Nødvendig (delvis midlertidig) finansiering for å få budsjettet i balanse

- Midlertidig finansiering:
 - I påvente av effekt av omstillingstiltak
 - Bruk av premiefond
 - Minimumsavdrag
 - Disposisjonsfond
 - Integreringsmidler
- Eiendomsskatt i hht gjeldende økonomiplan med nedtrapping på bolig og fritidseiendom fra 2025
- Økt skatteanslag utover KS' prognosemodell
- Dette er ingen varig eller bærekraftig løsning og må avløses snarest av økonomisk effekt av omstilling

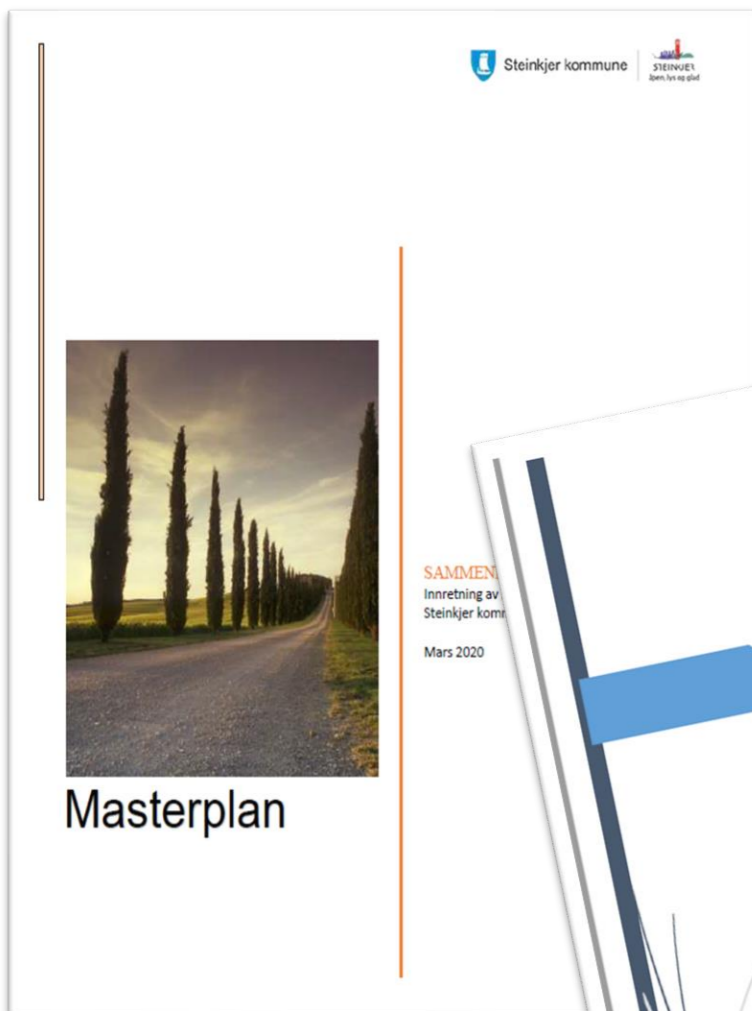
Helse og velferd

Hvordan står det til med helsetjenestene i Steinkjer?

- Vi kan verken finansiere eller bygge oss ut av utfordringsbildet. Vi mangler hender. Det fordrer nye måter å levere tjenester på, som samlet sett innebærer mindre ressursbehov.
- Forenklet eksempel:
 - Med 200 ansatte i institusjon når vi 200 pasienter/brukere
 - Med 200 ansatte når vi 1000 brukere med hjemmetjenesten
- Steinkjer har lave kostnader pr sykehjemsplass sammenlignet med kostragruppe 9
- Dekningsgraden på sykehjemsplasser er noe lavere enn kostragruppen for øvrig
- Dekningsgraden på hjemmebaserte tjenester er høyere enn kostra for øvrig
- Dette viser at Steinkjer får effekt av sin strategi

Hvordan innretter vi oss for å gi forsvarlige tjenester framover ?

Oppgavedeling: Bygge nedenfra!

Fra helsepersonellkommisjonen om fremtidens pleie- og omsorgstjenester

Hovedstrategi

På bakgrunn av demografisk utvikling med en betydelig nedgang i andel i yrkesaktive og vekst i behov:

Steinkjer kommune sin hovedstrategi er fortsatt at våre innbyggere skal gis mulighet til å bo i sine hjem så lenge som mulig. Det vil si at omsorgstjenestene i kommunen fortsatt vil ha en desentralisert modell.

Hovedutfordring

Helse- og omsorgstjenestene i Steinkjer kommune står allerede i en svært krevende bemanningssituasjon. Det er merkbart vanskeligere å rekruttere og beholde både leger, sykepleiere og helsepersonell generelt, som igjen bidrar til svært kostnadskrevenende løsninger gjennom bruk av vikarbyrå, overtid mv. Denne situasjonen vil forsterkes i årene framover

-
- A close-up photograph showing a caregiver in light blue scrubs holding the hand of an elderly person. The caregiver's hand is gently grasping the elderly person's hand. The elderly person is wearing a grey jacket and is seated in a chair. The background is softly blurred, showing a wooden chair and a lamp. A semi-transparent white box with a list of bullet points is overlaid on the bottom right of the image.
- Hjemmetjenesten styrkes videre i takt med omstillingen innen HDO – heldøgns omsorg
 - Styrking med 8 sykehjemsplasser med helårseffekt 2024
 - Planlegging av flere sykehjemsplasser fortsetter, men gjennomføring krever vesentlig styrking av budsjettene (sektordreining)
 - Arbeidet med trygghetsboliger fortsetter
 - Samarbeid med frivilligheten og eldres råd er også viktig i det videre arbeidet

Utgangspunkt for budsjett 2024 er et innsparingskrav på 30 mill. kr . Den økonomiske situasjonen gjør at det må prioriteres strammere og budsjettet i 2024 gir ikke rom for uforutsette utgifter. Pålagte innsparingskrav bidrar til forsering av vedtatte innsparingstiltak. Økonomisk prognose for 2023 og driftsnivået de siste årene utfordrer budsjetteringen. Det pågår stor omstilling men ikke minst utvikling i helseetaten.

Innsparingstiltak helårseffekt: 16 millioner kroner

- Forsering av avviklingen av Kvam bosenter 3,1 mill
- Avvikling av 10 HDO plasser ved Gluggen (Egge sykehjem) kr 4,2 mill
- Nedtrekk/ tilpassing bemanning kr 1,850 mill
- Nedtrekk lederstillinger, delt ledelse inkl reduksjon i antall sektorer og sektorledere kr 1,3 mill mill
- Endring av tjenestetilbudet ved Svedjan bo og habilitering kr 4,3 mill (barnevernet øker antall plasser)
- Reduksjon overliggere kr 1,5 mill

Utvikling og omstilling

Det pågår stor omstilling men ikke minst utviklingsarbeid i helseetaten. Utviklingskraften sikres gjennom **svært** dyktige ledere, ansatte og ikke minst samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

«Vi er avhengige av å snu trenden og utvikle en bærekraftig helsetjeneste som også i fremtiden kan gi likeverdige helse- og levekår og høy kvalitet i helse- og omsorgstjenestene»

Det er vanskelig å se for seg at et nedtrekk i budsjettammene til helseetaten kan gjøres gjennom nedbemanning, dersom ikke tilbud avvikles. Alternativet er å ensidig “kutte” i grunnbemanningen, noe som utfordrer forsvarligheten på tjenestene, siden dagens pleiefaktor ligger på gjennomsnittet sammenlignet med andre kommuner. Etaten har siden 2020 redusert antall lederstillinger, stab og støttefunksjoner med over 19 årsverk, som igjen har bidratt til at man har unngått kutt i grunnbemanningen.

Nye tiltak (helårseffekt): kr 33 mill

- Økning variabel lønn kr 6,9 mill
- Økning BPA(brukerstyrt personlig assistent) og omsorgslønn kr 3,6 mill
- Ny legehjemmel 1,1 mill
- Tilbakeføring av basistilskudd fastleger jf. avtale kr 0,5 mill
- Stilling Friskliv kr 0,5 mill
- Helårsvirkning åtte sykehjemsplasser ved Verran helsetun 6,5 mill
- Arbeidstøy hjemmetjenesten kr 2 mill
- Økning økonomisk sosialhjelp kr 7,1 mill
- Økning ressurskrevende tjenester kr 31,1 mill (må ses i sammenheng med annet tiltak hvor summen reduseres)
- Legeressurs institusjoner kr 1,6 mill

Oppvekst og inkludering

Tema		Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Steinkjer
Befolkning	1	Andel barn, 0-17 år	19,9	20,1	20,4	prosent	
	2	Innvand. og norskf. med innv. foreldre	11,4	13,7	19,8	prosent	
Levekår	3	Barn i fam. m/vedvarende lav inntekt	14	9,2	12	prosent	
	4	Barn i familier som mottar sosialhjelp	9,5	5,7	5,7	prosent	
	5	Bor trangt, 0-17 år	14	16	18	prosent	
	6	Barn av enslige forsørgere	17,0	14,9	14,7	prosent	
	7	Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	5	4,4	3,9	prosent	
	8	Unge som står utenfor, 15-24 år	7,5	7,1	7,4	prosent (a,k)	
Barnehage og skole	9	Bemanning i barnehage, oppfylt	96	92	92	prosent	
	10	Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	24	25	23	prosent (k)	
	11	Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	25	25	24	prosent (k)	
	12	Trives på skolen, 7. trinn	83	84	86	prosent (k)	
	13	Mobbes på skolen, 7. trinn	9,3	7,3	7	prosent (k)	
	14	Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	40,7	42,8	43,3	poeng (k)	
Fritid og nærmiljø	15	Gjennomføring i vdg. opplæring	79	79	79	prosent (k)	
	16	Fornøyd med lokalmiljøet, 2021	65	68	68	prosent (a,k)	
	17	Fornøyd med treffsteder, 2021	47	48	46	prosent (a,k)	
	18	Med i fritidsorganisasjon, 2021	59	62	60	prosent (a,k)	
	19	Ensomhet, 2021	24	24	25	prosent (a,k)	
	20	Regelbrudd, Ungd. 2021	11	9	8,6	prosent (a,k)	
Helse og helseatferd	21	Skjermtid over 4 timer, 2021	55	49	49	prosent (a,k)	
	22	Fornøyd med helsa, 2021	67	68	68	prosent (a,k)	
	23	Høy tilfredshet med livet, Ungd. 2021	50	48	49	prosent (a,k)	
	24	Psykiske plager, 2021	18	18	17	prosent (a,k)	
	25	Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	181	178	166	per 1000 (a,k)	
	26	Søvnproblemer, 2021	32	31	31	prosent (a,k)	
	27	Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	26	25	27	prosent (k)	
	28	Overvekt og fedme, 17 år	24	23	22	prosent (k)	
	29	Reseptfrie smertest. ukentlig, 2021	24	17	16	prosent (a,k)	
	30	Alkohol, har vært beruset, 2021	19	16	13	prosent (a,k)	

Rødt: Signifikant under landsgjennomsnittet

Gult: Ikke signifikante forskjeller fra landsgjennomsnittet

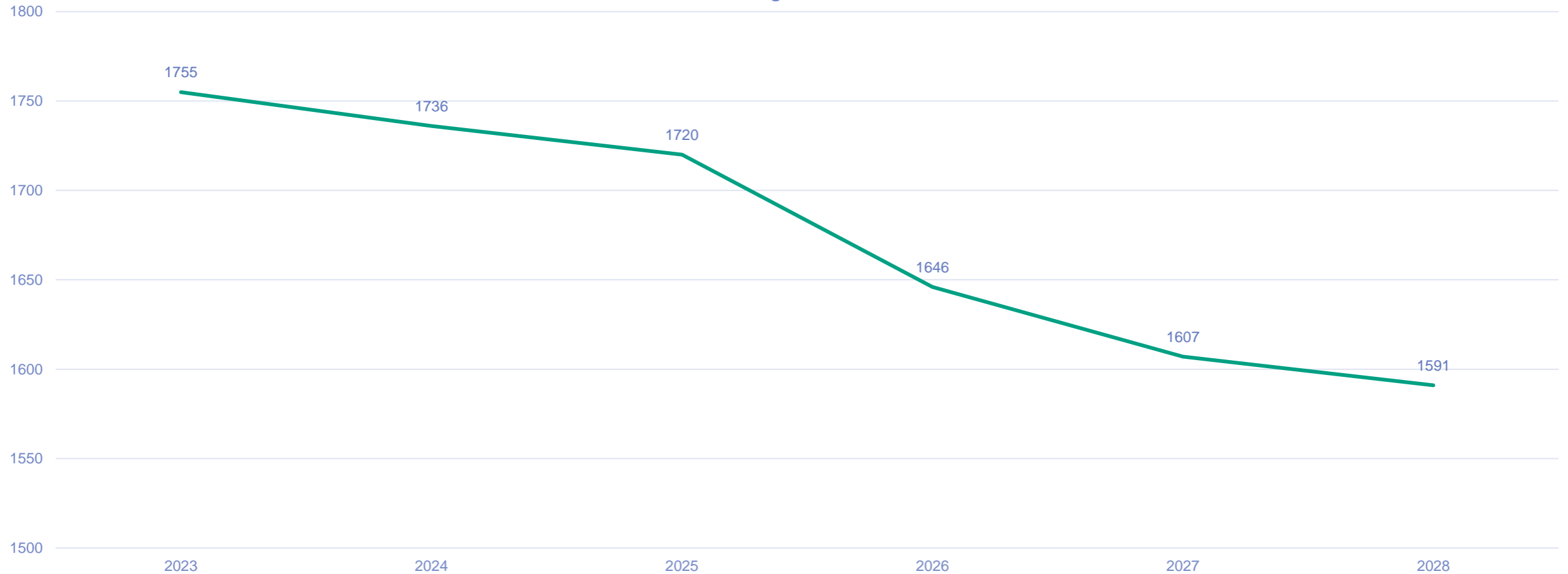
Grønt: Signifikant over landsgjennomsnittet

Merk: Det å være på landsgjennomsnittet betyr ikke nødvendigvis at resultatet er bra eller tilfredsstillende

Mulig elevtallsutvikling barneskoler (Kommunale skoler)

Med forbehold om endringer

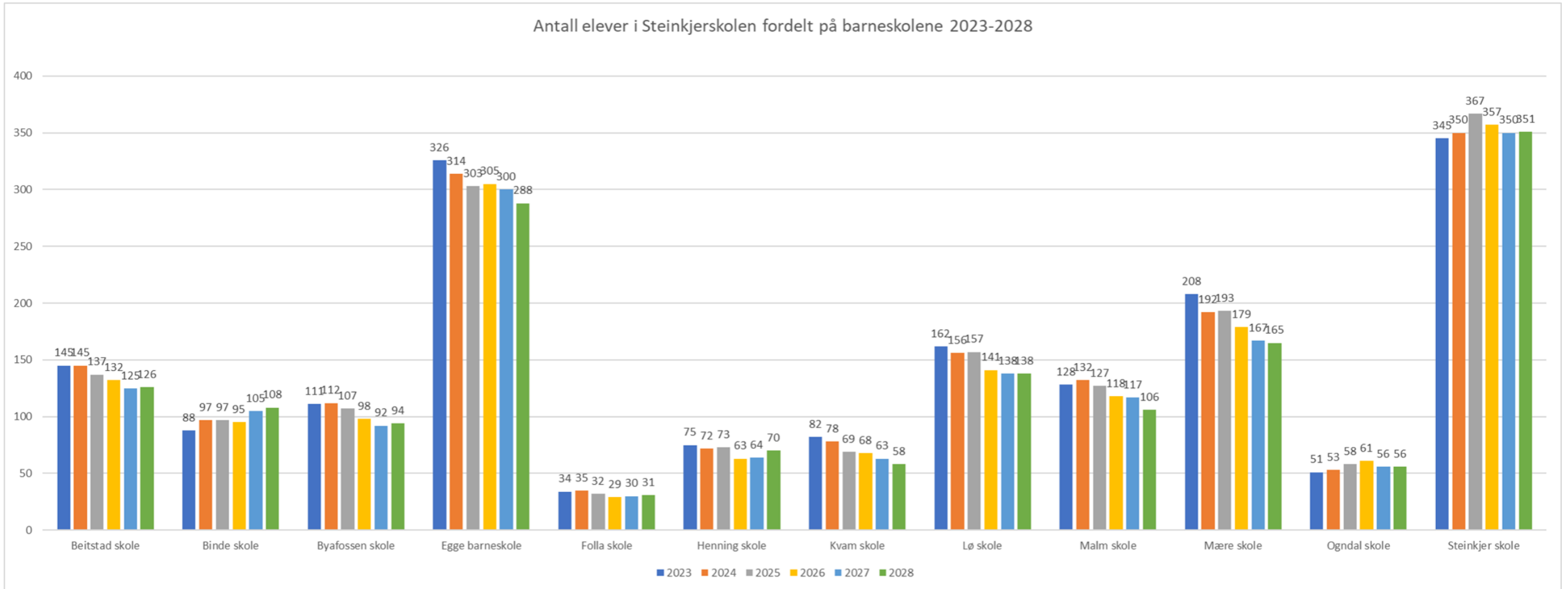
Elevtallsutvikling barneskoler

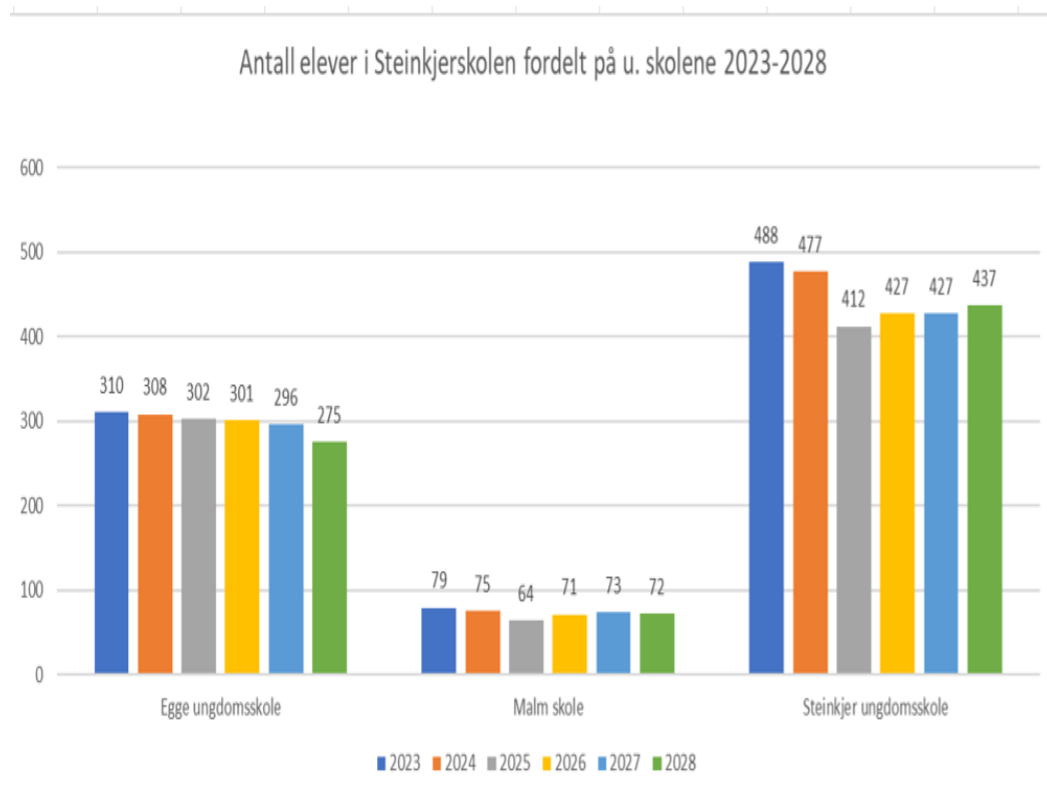
Elevtallsutvikling på barneskoler

Basert på GSI og folkeregisteret

Antall elever i Steinkjerskolen fordelt på barneskolene 2023-2028

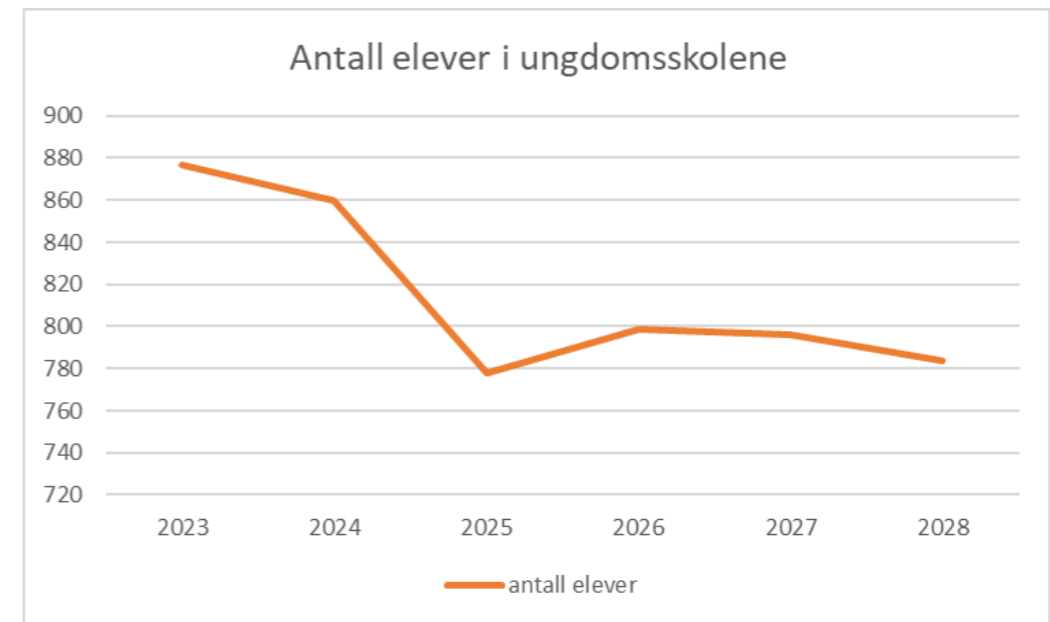

Binde, Ogndal og Steinkjer ser ut til å øke elevtallet

- Mulig elevtallsutvikling ungdomsskoler

Basert på nåværende elevtall og tall fra folkeregisteret

- Antall elever i kommunale ungdomsskoler

Basert på nåværende elevtall og tall fra folkeregisteret

Utfordringer og strategi

Det er et stort og økende antall barn, unge og familier som trenger hjelp, støtte og tjenester ut over ordinert tilbud

Den økonomiske utfordringen har blitt forsterket gjennom økte kostnader som en følge av omstillingskravene i oppvekstreformen, med økte kostnader knyttet til tiltak gjennom barnevernet. Målsettingene i oppvekstreformen med å forebygge atferdsvansker og omsorgsovertakelser er riktige og nødvendige - ved at det jobbes mer forebyggende og lavere i tiltakskjeden. Samtidig er det økonomisk krevende å jobbe mer forebyggende samtidig som kostnadene i rød sone øker og budsjettene blir strammere. **Noe av svaret på utfordringene er å jobbe helhetlig, strukturert og målrettet med utgangspunkt i oppvekststrategien “En trygg og god oppvekst i Steinkjer - for alle”, med et vidt perspektiv som favner hele kommunen – samt prioriterte og treffsikre tiltak i tjenesteproduksjonen.**

Demografi, det blir færre unge og flere eldre i årene framover

Isolert sett betyr dette at etat oppvekst og inkludering må tilpasse driften til et lavere kostnadsnivå - med en sektorforskyvning til etat helse og velferd. De endrede forutsetningene fordrer strukturelle og organisatoriske grep ut over forslagene i budsjett 2024 økonomiplan 2024 - 2027 - hvis en sektorforskyvning av midler skal være mulig. Samtidig må det understrekes at etaten hele tiden jobber for å få mest mulig og best mulig tjenester fra hver krone som investeres - der færre barn, unge og familier som trenger hjelp, støtte og tjenester ut over ordinært tilbud er den sentrale nøkkelfaktor økonomisk og menneskelig.

Sentrale forslag til tiltak i budsjett/økonomiplan – oppvekst og inkludering

Reduksjon årsverk sektor skole sett opp mot elevtallsnedgang
2024: 2 lærerårsverk
2025: +12 årsverk
2026: +12 årsverk
2027: +10 årsverk

Miljøterapeuter, stillingsreduksjoner – 3,9 av totalt 7,9 stillinger

Endring av organisering og nedtrekk ressurser lovpålagt leksehjelp
2 årsverk

Reduksjon/vakanse årsverk i tjenester sektor forebygging
5 årsverk

Reduksjon årsverk barnehage - 3,5

Fra 3 til 2 sektorer – omfordeling av arbeidsoppgaver – 1 årsverk

Ingen økning i midler til inkluderingsstrategien

Kommunal delfinansiering av lærlingeløp i private barnehager avvikles

Delvis kompensering av utgiftsøkning i barnevern og avlastning barn- og unge

Kompensering av økte kostnader tilskudd private barnehager

Opprettelse av stilling som ungdomskontakt/SLT-kordinator

Utgangspunkt:

Med bakgrunn i utfordringsbildet som er beskrevet i forslag til budsjett 2024 økonomiplan 2024 – 2027, herunder:

1. Synkende elevtall
2. Framtidige utfordringer med rekruttering/kompetanse
3. Kvalitet/resultater i skolen
4. Flytting av ressurser fra oppvekstområdet til helseområdet

foreslår kommunedirektøren å legge fram en politisk sak om framtidig skolestruktur i Steinkjer kommune. Det legges opp til en bred høringsprosess, slik at alle interessenter får mulighet til å fremme sitt syn opp mot sentrale veivalg for skoleutvikling i kommunen.

Teknisk, plan og miljø

Hovedutfordringene

- Utviklingen av sjølkostfond på vatn, avløp og byggesak
- Gebyrutviklingen
- Fordelingen mellom investeringsbudsjett og driftsbudsjett på vegområdet
- Vedlikehold av vegnettet
- Rekruttering og det å beholde kompetente arbeidstakere

- Sjølkostfond på vatn, avløp og byggesak disponert i løpet av 2023 pga:
 - Renteutvikling
 - Annen kostnadsutvikling
 - Inntektsutvikling

Kommunale gebyrer - nominell økning	2024
Byggesaker	6,0 %
Oppmåling	6,0 %
Behandling av private reguleringsplaner	10,0 %
Landbruk (fastsettes av staten)	
Vann	22,0 %
Avløp	22,0 %
Renovasjon, husholdning	2,0 %
Tømming kloakkslam	5,0 %
Parkeringsgebyr, årskort	10,0 %
Sentralkjøkken	3,0 %

Gebyrutvikling for «normalabonnenten»:

- 3 personer i husholdningen, kommunalt vatn og avløp, restavfallsbeholder på 240 l:

	2023	2024	2025	2026	2027
vann	3619	4416	4857	5003	5153
avløp	4521	5515	6177	6424	6617
renovasjon	4088	4211	4337	4467	4601
SUM	12228	14141	15371	15894	16370
Økning		1914	1230	523	476
SUM inkl mva	15284	17676	19214	19868	20463
Økning inkl mva		2392	1538	654	595

Tiltak i budsjettet

Innsparingstiltak:

Utgiftsreduksjon enhet landbruk (31)	-100
Utgiftsreduksjon enhet ernæring (31)	-500
Tidligere innlagt tiltak - ikke full effekt i 2024 og 2025 (31)	2575
Økte parkeringsgebyr (31)	-500
Redusert vegvedlikehold (31)	-500

Nye tiltak

Teknisk etat - Reasfaltering, vedlikehold vegkapital (41)	2231
økende til 3,7 mill i perioden	

Samfunn og kultur

Budsjettramme samfunn og kultur

	2024	2025	2026	2027
Ramme 2024-2027	89 908	89 391	89 072	88 935

- Økning i tilført ramme på 15 millioner i perioden:
- Økte kostnader knyttet til renteutvikling for Steinkjer kulturhus
- Tilsvarende for Steinkjer samfunnshus, SalMar hallen, og Dampsaga bad

Innsparingstiltak samfunn og kultur

- Reduksjon i tilskudd til Hilmarfestivalen og Gruveteater (steinkjerfestivalen fikk redusert sin støtte i 2023)
- Reduksjon i tilskudd til Steinkjer skidrift
- Reduksjon i driftsramme for kulturskole-ungdomstjeneste
- Økt inntjeningskrav for enhet kulturarrangement – billettsalg og utleie av saler og rom
- Reduksjon årsverk Dampsaga bad

Kulturskole og ungdomstjeneste

- Kulturskolen har lengre ventelister enn før. Ingen lønnsressurs til å imøtekomme etterspørselen
- Elevplasser for lavinntektsfamilier kan ikke innføres med eksisterende budsjettamme
- Tøffe kutt – blant annet for gjennomføring av UKM.

Steinkjer bibliotek

- Besøket i biblioteket er tredoblet etter åpningen av Steinkjer kulturhus
- Bemanningsressursen er den samme som i de gamle lokalene
- Vesentlig underkapasitet i bemanning på lørdager
- Har utfordringer med å gjennomføre samfunnsoppdraget på en god måte
- Har hatt ca 1000 besøkende i snitt på lørdager. Uten tilføring av ressurs må lørdagsåpent vurderes
- Publikum ønsker søndagsåpent...

Oppsummering

- Et meget stramt budsjett med risiko for at de økonomiske effektene ikke kommer raskt nok
- Svært lave investeringer over det skattefinansierte regnskapet
- Innbyggerne må belage seg på økte gebyrer, mindre vegvedlikehold og lengre ventelister på institusjonsplasser
- Budsjett gir ikke tilstrekkelige økt sykehjemkapasitet og ressurser må dreies fra oppvekst til helse, men dette krever nødvendige vedtak
- Tjenesteomfang og forventning må tilpasses økonomisk evne
- Administrasjonen ber derfor om at det må utredes ny skolestruktur - ikke bare for sektorvridning, men også for å sikre god nok kvalitet i skolen
- Disposisjonsfondet er svært sårbart for budsjettsprekk og ytterligere økte renter i 2024

Avslutning

- Med de investeringer som er gjort og som gjøres både fra offentlig hold og i privat sektor så har kommunen rigget seg for framtida!
- Kommunens og næringssselskapets arbeid skal bidra til at kommunen tiltrekker seg nye bedrifter og stimulere til videreutvikling av eksisterende virksomheter
- Arealer til næringsutvikling og boligbygging skal prioriteres videre
- Kultursatsningen skal øke attraktiviteten til kommunen og byen
- Steinkjer kommune skal styrke sin attraktivitet og vi må stå sammen om god omdømmebygging og utvikling
- Kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp med gode tiltak for et bedre og mer inkluderende samfunn og bærekraft for fremtiden
- Innsparings- og omstillingstiltakene må gjennomføres, men må ikke overskygge alt det gode arbeid vi gjør og skal gjøre fremover
- Vi skal tross alt drive kommunale tjenesteutvikling for hele 2,4 milliarder i 2024 – vi må fordele ressursene riktig!

**Steinkjer kommune har investert betydelig for
attraktivitet og byutvikling de senere år**

**- nå må vi snu økonomien slik at vi kan investere mer i
forebygging, folkehelse, sykehjemsplasser
og næringsutvikling!**

26.10.2023

Foto Ingrid Solum-Lystad

Takk for oppmerksomheten!

26.10.2023

Foto Ingrid Solum-Lystad